

Ze stínu Národního divadla moravskoslezského už nějaký čas sympaticky vystupuje ostravská Divadelní společnost Petra Bezruče, momentálně odvracející Damoklův meč existenčního ohrožení v podobě „eseročka“. Režisér, herec a umělecký šéf Janusz Klimsza dokázal dát vnitřně stmelnému obětavému souboru vyhraněnou dramaturgii, která i v celostátním kontextu budí pozornost svou vynalézavostí - především novinkami, tak či onak inklinujícími k módnímu „cool“ repertoáru (bilance ztrát středního věku ve Výmlatu od Tomáše Vůjtky, razantní roliingstoneovské rockování v Ústech Micka Jaggera od Romana Nowakovského aj.).

Ve svém skromném a nevábňém sídle disponují „Bezručovci“ dvěma nevelkými hráčimi prostory. Klaustrofobická „Márnice“ se stala dějištěm nonstop monologu **Jordan** z pera Ann Reynoldsové a Moiry Buffinové. V Klimszově překladu a neokázalé režii tu na dva metry od diváků s neobvyklým interpretačním nasazením předvádí sugestivní „one woman show“ typově přesná Markéta Viktorová. Její vzpomínkově rekapitulující intimní výpověď matky-vražedkyně Shirley před očekávaným soudním rozsudkem je retrospektivní demon-

dora Michajloviče Dostojevského **Idiot** (1868), pod níž se i jako adaptátor podepsal Sergej Fedotov. Ruský divadelník mimořádnými nároky na herce již pět let rozvíjuje stojaté vody naší profesionální i amatérské Thálie (v ostravské Aréně rovněž ve vlastní dramatinizaci souběžně nastudoval Bulgakovovo *Psí srdce*). Příběh podivinského „knížete Krista“, do něhož spisovatel uložil svou představu etického ideálu člověka, probouzejícího v okolí touhu po lásce a dobru, interpretuje režisér na vertikálně členité výpravě a dobových kostýmech Adama Pitry zdánlivě iluzivně, se smyslem pro realistický detail, i když se nebrání ani výraznější stylizaci (salonní etiketa u Japončinyových s komandérskou generálovou Zdeny Przebindowé). Tříhodinové syntetické nastudování s dvanácti scénami a hlasovým partem vypravěče citlivě převádí Dostojevského filozofii do jevištní obrazivosti, na níž se vedle barevného svícení či Lichého podkresové hudby rozhodující měrou podílí vyrovnaná herecká složka, schopná dát každé z postav bohatý vnitřní rozměr i opar dráždivého tajemství.

Urostlý a na pohled nikoli neduživý Myškin Josefa Kaluži, nadaný nepokrytečkou upřímností a nevšední empatií, stává se

katalyzátorem tragických osudů dalších výrazných charakterů. Vraždicí kupec Rogožin Norberta Lichého má vedle křupanství robustního sebevědomého zbohatlíka také výbušnost i melancholii skutečného trýznivého citu k lehkomyšlné krásavici Nastasje Filipovně, v níž charismatická Lucie Žáčková za vznosným zevnějškem dráždivého vampa nechává problesknout

Robert Lichý (Rogožin) a Josef Kaluža (Kníže Myškin) v „bezručovské“ dramatinizaci Dostojevského *Idiota*
Foto archiv autora

strací nešťastného ženského osudu týrané prostitutky po sebevražedném pokusu. Protagonistka nás rychle vtáhne do tísnivé atmosféry s permanentním pocitem ohrožení a výčitek svědomí.

Dokladem stylově přísně vyvážené kolektivní souhry zůstává současná bezesporu špičková inscenace „Bezručovců“ - nová jevištní verze slavného románu Fjo-

zoufalství bytosti na okraji propasti. Emotivně působivé drama rozervaných, osamělých a po harmonii občas intuitivně toužících duší dotvářejí osobitým individuálním vkladem také kreačky Markéty Viktorové (Aglája), Vítězslava Kryškeho (Japončín), Jana Odla (senilně zpustlý generál Ivolgin) nebo Daniela Zaorala (odpudivá veš Lebeděv).

VÍT ZÁVODSKÝ

Tybulek Kocera, v. 13, č. 29/2003, A. 4.